

Agregate minerale

Criza combustibililor poate majora cu peste 20 % costul de producție și transport al agregatelor

Cu peste 20% ar putea crește costul de producție și transport al agregatelor minerale din cauza creșterii explozive a prețurilor combustibililor.

Ionel Ureche, președintele Patronatului Producătorilor de Agregate Minerale (PPAM), ne-a explicat că încă de la începutul anului, atunci când se încheie contractele cu clienții din construcții, operatorii economici din acest domeniu au negociat noi prețuri, luând în calcul actualizarea cu rata inflației.

“Criza combustibililor” a apărut după renegocierea acestor contracte, astfel că în unele cazuri se impun noi negocieri.

Impactul combustibililor în prețul agregatelor minerale (extracție, transport intern, prelucrare) este substanțial și reprezintă circa 30% din costurile de producție. Creșterea bruscă a prețului motorinei de 30–40% a condus, implicit, la creșteri de circa 6–8% ale prețurilor de producție.

În transportul agregatelor de la carieră/balastieră la șantier, impactul motorinei este și mai mare, ajungând la aproximativ 45% din costul transportului. Astfel, se mai adaugă o creștere de preț, strict legată de activitatea de transport, care poate fi estimată la 15%. Ca urmare, cei doi factori care determină creșterea costurilor, respectiv producția și transportul, conduc la o posibilă creștere a prețurilor pentru agregate minerale de aproximativ 20–23%.

Faptul că, deocamdată, aceste creșteri de prețuri nu se reflectă ca atare în indicii de creștere a prețului agregatelor, publicat de INS, este din cauza faptului că datele pe baza cărora se calculează acest indice încă nu au fost transmise de firme și prelucrate de către INS.

Obținerea permisului de exploatare cu valabilitate de un an poate să dureze mai bine de doi ani, iar costurile actelor sunt semnificative

Alți factori care ar mai putea influența creșterea prețurilor sunt tarifele pentru actele de reglementare, dar și întârzierea colosală cu care acestea sunt emise.

Toate exploatarea se realizează pe baza unor avize, acorduri, autorizații, licențe, permise, etc. Pentru obținerea unui permis de exploatare valabil un an este nevoie de aproximativ doi ani de proceduri și documentații.

Principala instituție care gestionează resursele minerale este ANRMPSG (rezultat în urma reorganizării fostului ANRM). În urma restructurării, care a presupus atât creșterea numărului de angajați, cât și autofinanțarea integrală a instituției, toate tarifele pentru obținerea actelor de reglementare au crescut în medie de circa cinci ori.

În plus, este necesară și elaborarea a numeroase documentații tehnice, unele foarte voluminoase, care trebuie să fie întocmite de către firme de consultanță atestate, firme care la rândul lor și-au majorat, de asemenea, tarifele. Impactul estimat al scumpirii taxelor este între 1% și 2% asupra prețului final al agregatelor.

Prețul agregatelor este mărit și de costul terenurilor purtătoare de resurse minerale

Resursele minerale pot fi exploatate doar pe terenurile unde acestea există. În balastiere exploatarea se face pe suprafețe mai mari și la adâncimi mai mici, în timp ce în cariere exploatarea se realizează și în profunzime. Acest lucru înseamnă că operatorii trebuie fie să cumpere terenurile, fie să le închirieze, iar prețurile lor au crescut, inclusiv pe fondul apropierii de finalizare a procesului de cadastrare. De asemenea, terenurile respective sunt, de regulă, terenuri agricole, iar pentru exploatarea resurselor trebuie schimbată categoria lor în teren neproductiv. Procedura este dificilă și costisitoare, întrucât presupune plata unor taxe pe suprafața de teren, la care se adaugă costurile cu studiile pedostationare, arheologice și alte documentații. În cazul terenurilor forestiere, exploatarea aproape că nu mai este rentabilă, deoarece costurile terenului sunt prea mari în raport cu cantitatea de agregate ce poate fi produsă.

“Radarul Balastierelor” și “Inspectorul Balastierelor”:

Este nevoie de soluții alternative

Aceste sisteme reprezintă instrumente de control și monitorizare a activității de extracție și de transport al agregatelor minerale (în special a celor provenite din balastiere), care ar putea contribui la “creșterea transparenței și combaterea exploatarea ilegale”. Într-un anumit sens, era nevoie de o măsură care să pună ordine în domeniu, deoarece

Ionel Ureche, președintele Patronatului Producătorilor de Agregate Minerale (PPAM)

dificultățile foarte mari legate de actele de reglementare au favorizat și apariția exploatarea ilegale. “Fenomenul afectează inclusiv firmele membre ale patronatului, care își doresc să funcționeze legal, însă se confruntă cu concurența neloială din partea celor care evită procedurile și pot ieși pe piață cu prețuri mai mici”, a spus domnul Ureche. Totodată, el consideră că ar fi trebuit găsite soluții care să permită separarea activității de exploatare de cea de piscicultură.

Cererea va continua să scadă

Președintele PPAM avertizează că toate aceste dificultăți se suprapun peste o scădere deja vizibilă a cererii de agregate. Principalul motiv îl reprezintă întârzierea aprobării bugetului de stat, care a făcut ca foarte puține proiecte locale să înceapă la timp.

Alt factor este legat de programul “Anghel Saligny”, din care au fost tăiate sume importante și încă nu se știe exact ce proiecte vor mai continua.

De asemenea, sunt și incertitudinile legate de PNRR, unde nu este clar câte proiecte vor putea fi finalizate până la termenul impus prin condițiile programului.

“Toate acestea creează o stare de nesiguranță majoră în piață și vor conduce, cel mai probabil, la o scădere semnificativă a cererii”, a conchis Ionel Ureche. ■